

Broj: 01-308-8/19/R-130-299

Datum: 25.12.2019. godine

Na osnovu odredbi člana 28. stav 1. alineja 4. Zakona o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 8/08, 34/09, 92/09 i 1/11), člana 10. stav 1. tačka 9. Statuta Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske - Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/10), člana 33. stav 1. tačka g. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 59/10) i člana 74. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 70/10 i 7/19), u skraćenom postupku rješavanja spora po zahtjevu Stupar Milke iz Banje Luke, protiv Mješovitog holdinga "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka, u vezi sa tarifama po kojima se isporučuje električna energija, odnosno u vezi sa obračunom neovlaštene potrošnje električne energije, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske, na 130. redovnoj sjednici, održanoj 25.12.2019. godine, u Trebinju, donijela je

RJEŠENJE

1. USVAJA SE zahtjev Stupar Milke iz Banje Luke, kojim osporava Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-110644373-7316-13300 od 24.07.2019. godine, u iznosu od 10.237,87 KM, te se NALAŽE Mješovitom holdingu "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka, da ovaj račun stavi van snage i da za prostor u prizemlju objekta, u ulici Đura Jakšića broj 6 u Banjoj Luci, sačini novi obračun neovlaštene potrošnje za kategoriju potrošnje "domaćinstvo".
2. Svaka stranka snosi svoje troškove koje je imala u ovom postupku.

Obrazloženje

Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija) primila je, dana 22.08.2019. godine, zahtjev za rješavanje spora Stupar Milke iz Banje Luke od 20.08.2019. godine (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva), protiv Mješovitog holdinga "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: protivna strana), u vezi sa tarifama po kojima se isporučuje električna energija, odnosno u vezi sa obračunom neovlaštene potrošnje električne energije. Podnosilac zahtjeva je prigovorio na obračun neovlaštene potrošnje u iznosu od 10.237,87 KM, koji je protivna strana sačinila za objekat u ulici Đura Jakšića broj 6 u Banjoj Luci, jer je kontrolom utvrdila da je u prizemlju ovog objekta neovlašteno priključen poslovni prostor. Dalje je navedeno, da se navedeni prostor ne koristi kao poslovni da u njemu nikada nije obavljana poslovna djelatnost, da za to nije ni pribavljena upotrebna dozvola, te da se u njemu minimalno troši električna energija. Takođe, podnosilac zahtjeva je ukazao da se brojilo preko koga se snabdijeva navedeni prostor, nalazi u glavnom mjerno-razvodnom ormaru zajedno sa brojilom preko koga se snabdijeva ostatak objekta, te da je smatrao da je sporno brojilo kontrolno brojilo. Pored navedenog, podnosilac traži da se izvrše potrebna vještačenja po ovom pitanju, te je istakao da je nastupila zastarjelost potraživanja po osnovu isporučene električne energije. Podnosilac zahtjeva je naveo, da nije preduzimao neovlaštene radnje, zbog čega se ne treba zaduživati za obračun neovlaštene potrošnje, te ukoliko se i utvrdi da

se u ovom slučaju radi o neovlaštenoj potrošnji, potrebno je obračun sačiniti za kategoriju potrošnje domaćinstvo, s obzirom da električna energija nije trošena u poslovnom prostoru.

Regulatorna komisija je nakon razmatranja zahtjeva podnosioca, isti dostavila protivnoj strani radi izjašnjenja. Protivna strana je, dana 07.11.2019. godine, dostavila izjašnjenje o zahtjevu podnosioca u kome je navedeno, da je neovlaštena potrošnja otkrivena kontrolom mjernog mjesta ED broj 100330680 dana 05.07.2019. godine. Tom prilikom je kako se navodi, utvrđeno da su samovoljno priključene instalacije objekta na elektrodistributivnu mrežu, odnosno da se električna energija troši u poslovnom prostoru u prizemlju objekta, u ulici Đura Jakšića broj 6 u Banjoj Luci, preko neprijavljenog brojila broj 104549, na kome nije bilo postavljenih distributivnih plombi. U izjašnjenju se navodi da se u ovom slučaju radi o neovlaštenoj potrošnji iz člana 89. stav 1. tačka a) Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom (Službeni glasnik Republike Srpske" broj 90/12 i 81/19) - u daljem tekstu: Opšti uslovi, s obzirom da je prostor priključen bez izdate elektroenergetske saglasnosti i zaključenog ugovora o snabdijevanju. Protivna strana navodi da je nakon otkrivanja neovlaštene potrošnje brojilo broj 104549 isključeno i plombirano, te je izvršeno fotografisanje lica mjesta, a zapisnik o utvrđivanju neovlaštene potrošnje je ostavljen na vratima prostorije podnosioca zahtjeva, s obzirom da podnosilac nije prisustvovao kontroli. Dalje je ukazano da je podnosilac zahtjeva registrovan kao krajnji kupac na mjernom mjestu ED broj 1003330680 od 05.04.2019. godine u kategoriji potrošnje domaćinstvo (kada je izvršena promjena matičnih podataka i podnosilac registrovan kao krajnji kupac), a da je ugovor o snabdijevanju za ovo mjerno mjesto zaključen 13.03.2019. godine. Protivna strana ističe da je mjerno mjesto ED broj 1003330680 smješteno unutar objekta u mjerno razvodnom ormaru, gdje je smješteno i brojilo broj 104549. U izjašnjenju se ukazuje da je nakon utvrđivanja neovlaštene potrošnje sačinjen obračun neovlaštene potrošnje u iznosu od 10.237,87 KM, o čemu je podnosiocu zahtjeva dostavljen račun. Ukazano je i da je obračunska snaga od 27,6 kW, utvrđena množenjem dozvoljenog strujnog opterećenja provodnika od 40A, sa nominalnim naponom, a količina električne energije je utvrđena kao proizvod obračunske snage i pet radnih dana sa osam časova dnevno. Takođe je navedeno da podnosilac zahtjeva nije platio dug koji mu je fakturisan po osnovu neovlaštene potrošnje. Protivna strana je ukazala i da je podnosilac zahtjeva podnio prigovor na obračun neovlaštene potrošnje, ali je njegov prigovor odbijen kao neosnovan, te mu je ukazano na mogućnost obračanja Regulatornoj komisiji.

Nakon razmatranja svih prikupljenih dokaza u ovom postupku, Regulatorna komisija je ocijenila da su stranke pribavile dovoljno dokaza na osnovu kojih se može pravilno i potpuno utvrditi činjenično stanje i donijeti pravedna odluka i bez posebnog saslušanja stranaka i dodatnog prikupljanja i izvođenja dokaza. S obzirom na tu činjenicu, Regulatorna komisija je, na 127. redovnoj sjednici, održanoj 28.11.2019. godine, donijela zaključak da se ovaj spor rješava u skraćenom postupku i istovremeno je utvrdila i nacrt rješenja u ovom postupku. Zaključak i nacrt rješenja su dostavljeni strankama, kojima je ostavljena mogućnost da u roku od osam dana od dana prijema dostave komentare na navedene akte. Pored toga, na internet stranici i oglasnoj tabli Regulatorne komisije objavljeno je i obavještenje za javnost o rješavanju ovog spora u skraćenom postupku, u kojem je, takođe, ukazano i na mogućnost podnošenja komentara na navedene akte. U ostavljenom roku stranke nisu dostavljale komentare na zaključak o rješavanju ovog spora u skraćenom postupku nacrt rješenja.

Prilikom rješavanja ovog spora izvršen je uvid u sljedeću dokumentaciju koju su stranke dostavile i to: Zahtjev podnosioca nazvan „Prigovor ED broj 100330680“ od 20.08.2019. godine, Izjašnjenje protivne strane broj 5166/19 od 04.11.2019. godine i broj 9071/19 od 25.10.2019. godine, Nalog za rad broj 62610/5495681 od 05.07.2019. godine, Zapisnik

o kontroli mjernog mjesta sa direktnim mjerenjem potrošnje broj 001/71372 od 05.07.2019. godine, Zapisnik o utvrđivanju neovlaštene potrošnje električne energije broj 001/02007 od 05.07.2019. godine, Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-110644373-7316-13300 od 24.07.2019. godine, Detaljne podatke o zapisniku i obračunskim parametrima neovlaštene potrošnje po zapisniku broj 001/02007 od 05.07.2019. godine, Dostavu obračuna o neovlašćeno preuzetoj električnoj energiji broj 9071/19 AP/VS od 25.07.2019. godine, Izjašnjenje na obračun o neovlašćeno preuzetoj električnoj energiji od 30.07.2019. godine, Odgovor broj 9071/19 AP/VS od 12.08.2019. godine, Energetsku karticu ED broj 100330680, Finansijsku karticu – redovna potrošnja naplatni broj 110644373, Finansijsku karticu – neovlašćena potrošnja naplatni broj 110644373, Fotografije i kopije fotografija mjernog mjesta i brojila.

Nakon razmatranja zahtjeva podnosioca, izjašnjenja protivne strane i uvida u priloženu dokumentaciju stranaka, utvrđene su sljedeće činjenice:

- Podnosilac zahtjeva je u evidencijama protivne strane evidentiran kao krajnji kupac u kategoriji potrošnje "domaćinstvo", na mjernom mjestu ED broj 100330680, koje se nalazi u objektu u ulici Đura Jakšića broj 6, u Banjoj Luci;
- Dana 05.07.2019. godine protivna strana je, na osnovu Naloga za rad broj 62610/5495681 od 05.07.2019. godine, izvršila kontrolu mjernog mjesta ED broj 100330680 i utvrdila da je stanje na ovom mjernom mjestu uredno, ali da se u mjerno-razvodnom ormaru nalaze „dva mjerenja“, tj. i brojilo broj 104549 koje se ne nalazi u evidenciji protivne strane i preko koga se neovlašćeno električnom energijom napaja poslovni prostor u prizemlju objekta, što je konstatovano Zapisnikom o utvrđivanju neovlaštene potrošnje električne energije broj 001/02007 od 05.07.2019. godine;
- Nakon kontrole mjernog mjesta od 05.07.2019. godine, sačinjen je i Zapisnik o kontroli mjernog mjesta sa direktnim mjerenjem potrošnje broj 001/71372 od 05.07.2019. godine, kojim je, takođe, konstatovano da je stanje mjernog mjesta ED broj 100330680 uredno, ali da se u mjerno-razvodnom ormaru nalazi i brojilo preko koga se napaja prostor u prizemlju;
- Prilikom kontrole mjernog mjesta, dana 05.07.2019. godine, izvršeno je isključenje i plombiranje brojila broj 104549;
- Dana 24.07.2019. godine protivna strana je sačinila Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-110644373-7316-13300 u iznosu od 10.237,87 KM, za period od godinu dana, koji je dostavljen podnosiocu zahtjeva aktom "Dostava obračuna o neovlašćeno preuzetoj električnoj energiji" broj 9071/19 od 25.07.2019. godine;
- Protivna strana je sačinila obračun neovlaštene potrošnje kao da se radi samovoljnom priključenju na mrežu poslovnog objekta, iako nema dokaza da se radi o poslovnom prostoru u kome se obavlja poslovna djelatnost;
- Podnosilac zahtjeva nije platio iznos fakturisan po osnovu neovlaštene potrošnje i protivnoj strani je dostavio prigovor na obračun neovlaštene potrošnje, na koji mu je protivna strana dostavila Odgovor broj 9071/19 AP/VS od 12.08.2019. godine, kojim mu je ukazano da se prigovor ne može prihvatiti.

Iz dostavljene dokumentacije je utvrđeno da je protivna strana, dana 05.07.2019. godine, na osnovu Naloga za rad broj 62610/5495681 od 05.07.2019. godine, izvršila kontrolu mjernog mjesta podnosioca zahtjeva ED broj 100330680, koje se nalazi u objektu podnosioca zahtjeva u ulici Đura Jakšića broj 6 u Banjoj Luci. Tom prilikom je utvrđeno da je stanje ovog mjernog mjesta ispravno, ali da se u mjerno-razvodnom

ormaru pored brojila za ovo mjerno mjesto, nalazi i brojilo broj 104549, koje se ne nalazi u evidenciji protivne strane i preko koga se neovlašteno električnom energijom napaja prostor u prizemlju objekta, što je konstatovano Zapisnikom o utvrđivanju neovlaštene potrošnje električne energije broj 001/02007 od 05.07.2019. godine.

S obzirom na stanje koje je utvrđeno na licu mjesta i način na koji je izvedena neovlaštena potrošnja, protivna strana je pravilno zaključila da se u ovom slučaju radi o neovlaštenoj potrošnji iz člana 89. stav 1. tačka a) Opštih uslova, odnosno priključenju na distributivnu mrežu bez izdate elektroenergetske saglasnosti ili ugovora o priključenju i snabdijevanju. Takođe, s tim u vezi treba ukazati na odredbu člana 44. Opštih uslova, kojim je propisano da je neovlašćeno priključenje svako djelovanje na distributivnu mrežu i priključak bez elektroenergetske saglasnosti i ugovora o priključenju i svako djelovanje na distributivnu mrežu neovlašćenih lica, kojim je stvorena tehnička mogućnost preuzimanja električne energije iz distributivne mreže.

Kako je u ovom slučaju utvrđeno postojanje neovlaštene potrošnje iz člana 89. stav 1. tačka a) Opštih uslova, protivna strana je, na osnovu ovlaštenja iz odredbe člana 5. tačka v) i člana 92. stav 5. Opštih uslova, dana 24.07.2019. godine, sačinila obračun neovlaštene potrošnje u iznosu od 10.237,87 KM, koji je, dana 25.07.2019. godine, dostavljen podnosiocu zahtjeva. Nakon obavljene kontrole mjernog mjesta izvršeno je isključenje brojila broj 104549, koja je plombirano plombom 611633, što je takođe konstatovano zapisnički, a obustava izvršena na osnovu odredbi člana 81. alineja 3. Zakona o električnoj energiji i člana 97. stav 1. tačka a) Opštih uslova.

Što se tiče perioda za obračun neovlaštene potrošnje, u ovom slučaju je pravilno određen period od godinu dana unazad od dana utvrđivanja neovlaštene potrošnje, a na osnovu odredbe člana 90. stav 2. i 3. Opštih uslova, jer se nije mogao utvrditi početak jedne ili više neovlašćenih radnji koje su dovele do neovlaštene potrošnje električne energije.

Međutim, iako je u ovom slučaju utvrđeno postojanje neovlaštene potrošnje iz člana 89. stav 1 tačka a) Opštih uslova, protivna strana nije dostavila dokaze da se u ovom slučaju radi o neovlaštenom priključenju poslovnog objekta, niti je dala bilo kakav osvrt na navode podnosioca da se ne radi o poslovnom prostoru u kome se obavlja poslovna djelatnost. Iako je u zapisniku od 05.07.2019. godine paušalno navedeno da se radi o neovlaštenom priključenju poslovnog prostora, u spisu ne postoji dokaz da ovaj prostor koristi poslovni subjekat ili da se u objektu obavlja poslovna djelatnost. Ove nejasnoće i nedorečenosti se nisu mogle otkloniti ni izjašnjenjem protivne strane na zahtjev podnosioca, iako je od protivne strane jasno traženo da se izjasni o svojim tvrdnjama, da se radi o poslovnom prostoru i da to potkrijepi odgovorajućim dokazima. Pored toga, protivna strana u zapisniku o utvrđivanju neovlaštene potrošnje nije navela čak ni naziv poslovnog subjekta, niti bilo koji podatak na osnovu kojeg bi se mogao identifikovati poslovni subjekat koji koristi predmetni prostor. Dakle, nije dostavljen nijedan validan dokaz, bilo o registraciji poslovnog subjekta i obavljanju djelatnosti u predmetnom prostoru ili bar zapisnik nadležne inspekcije o obavljanju djelatnosti u ovom prostoru, niti bilo koji drugi dokaz na osnovu koga bi se moglo utvrditi da se prostor u prizemlju objekta podnosioca zahtjeva koristi za poslovne namjene. Zbog toga je naloženo protivnoj strani da sačinjeni obračun neovlaštene potrošnje stavi van snage i da umjesto tog obračuna sačini novi obračun neovlaštene potrošnje za kategoriju potrošnje „domaćinstvo“.

Što se tiče navoda podnosioca da nije preduzimao nikakve neovlaštene radnje u pogledu priključenja prostora u prizemlju svog objekta, treba istaći da se time ne može osporiti činjenica da je taj prostor priključen bez saglasnosti protivne strane na elektrodistributivnu mrežu i bez zaključenog ugovora o priključenju i preko brojila koje se ne nalazi u evidenciji protivne strane, pa ti navodi podnosioca nisu relevantni za

sačinjavanje obračuna neovlaštene potrošnje. Za obračun neovlaštene potrošnje u ovom slučaju je relevantna činjenica koja je utvrđena od strane ovlaštenih lica protivne strane prilikom kontrole mjernog mjesta i objekta podnosioca zahtjeva, a to je postojanje neovlaštene potrošnje iz člana 89. stav 1. tačka a) Opštih uslova. Potrebno je ukazati i da se obračun neovlašteno utrošene električne energije sačinjava na osnovu odredbi Opštih uslova, a koji su doneseni na osnovu odredbe člana 23. alineja 6. i člana 74. Zakona o električnoj energiji. Odredbom člana 74. Zakona o električnoj energiji utvrđeno je šta je predmet regulisanja Opštih uslova, odnosno taksativno je utvrđeno koji odnosi treba da se urede Opštim uslovima. Između ostalog, odredbom člana 74. tačka 12. Zakona o električnoj energiji, jasno je propisano da se Opštim uslovima uređuje način utvrđivanja količine i snage neovlašteno utrošene električne energije, kao i način obračuna i naplate neovlašteno utrošene električne energije.

Nije osnovan prijedlog podnosioca da se izvrši vještačenje u pogledu postojanja neovlaštene potrošnje, s obzirom da je kontrolom od 05.07.2019. godine nesumnjivo utvrđeno da se preko brojila broj 104549, koje se uopšte ne nalazi u evidenciji distributera i na kome nisu zatečene distributivne plombe napaja prostor u prizemlju objekta. Pored toga, sve činjenice u pogledu postojanja neovlaštene potrošnje su se mogle utvrditi neposrednim uvidom i kontrolom stanja priključka i mjernog mjesta na licu mjesta, tako da je neodređen i nejasan prijedlog podnosioca za vještačenje u pogledu postojanja neovlaštene potrošnje, a naročito u situaciji kada je stanje mjernog mjesta promijenjeno od otkrivanja neovlaštene potrošnje, jer je onemogućeno dalje neovlašćeno preuzimanje električne energije u predmetnom prostoru. Takođe, neosnovana je i primjedba podnosioca u pogledu zastarjelosti potraživanja po osnovu neovlaštene potrošnje, s obzirom da se radi o pitanju koje je u isključivoj nadležnosti suda, a na osnovu člana 30. stav 1. tačka b) Zakona od sudovima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske broj 37/12, 44/15 i 100/17), kao i člana 360. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ" broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89) i ("Službeni Glasnik Republike Srpske" broj 17/93, 3/96, 39/03, 74/04) . Pored toga, treba istaći da je račun za neovlaštenu potrošnju sačinjen 24.07.2019. godine i dostavljen podnosiocu zahtjeva 25.07.2019. godine, pa nije jasno zbog čega se podnosilac zahtjeva poziva na zastarjelost potraživanja po tom osnovu.

Imajući u vidu naprijed navedeno činjenično stanje i navedeni pravni osnov, odlučeno je kao u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

Kako se ovaj spor rješava u skraćenom postupku i kako su troškovi postupka bili neznatni, te s obzirom da nijedna stranka u postupku nije podnijela zahtjev za naknadu troškova, Regulatorna komisija je, tačkom 2. dispozitiva ovog rješenja, odlučila da svaka stranka snosi svoje troškove, koje je eventualno imala u ovom postupku, a na osnovu člana 27. stav 2. Zakona o električnoj energiji.

Pravna pouka zasniva se na odredbi člana 25. stav 2. Zakona o energetici ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 49/09) i odredbama člana 5. i 15. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 109/05 i 63/11).

Pravna pouka: Ovo rješenje je konačno. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Okružnom sudu u Trebinju u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Predsjednik

Vladislav Vladičić